

Згідно з Указом Президента України «Про міжнародну технічну допомогу» (5 червня 1999 року) й Постановою N 153 Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» (15 лютого 2002 року), **міжнародна технічна допомога (МТД) – це ресурси, які відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами(державами, урядами іноземних держав, а також організаціями, установами, фондами, уповноваженими урядами іноземних держав, міжнародними організаціями, що надають міжнародну технічну допомогу Україні) на безоплатній основі Україні для здійснення програм, проектів міжнародної технічної допомоги з метою проведення реформ та реалізації програм соціально-економічного розвитку України.**

Міжнародна технічна допомога може залучатись у вигляді:

- будь-якого майна, необхідного для забезпечення виконання завдань проектів (програм), яке ввозиться або набувається в Україні;
- робіт і послуг;
- прав інтелектуальної власності;
- фінансових ресурсів (грантів) у національній чи іноземній валюті;
- інших ресурсів в, не заборонених законодавством, у тому числі стипендій.

Стан техніко-економічного співробітництва України з країнами та міжнародними організаціями

Міжнародна технічна допомога надається Україні на безоплатній та безповоротній основі країнами-донорами та міжнародними організаціями з 1992 року.

Технічна допомога надається Україні практично в усіх сферах економіки та суспільного життя країнами-донорами та міжнародними організаціями.

В рамках надання Україні міжнародної технічної допомоги співробітництво здійснюється з 15 країнами, Європейським Союзом та понад 20 міжнародними організаціями.

Найбільшими донорами для України були та залишаються Сполучені Штати Америки та Європейський Союз. Іншими донорами є Канада, ФРН, Нідерланди, Швеція, Швейцарія, Японія, Данія, а також організації системи ООН, Світовий банк, ЄБРР, ОЕСР.

Основні організаційно - правові засади технічного співробітництва з країнами - донорами та міжнародними організаціями на сьогодні регулюються 18 рамковими міжнародними договорами України та міжнародними договорами щодо впровадження програм співробітництва в різних сферах економіки. Цілі та завдання допомоги узгоджуються як на міжурядовому, так і на міжвідомчому рівні.

Щорічно договірно-правова база співробітництва розвивається. Протягом 2012 року підписано 16 програмних та проектних документів з питань технічного співробітництва з ЄС, США, ФРН, КНР, Швецією, МБРР.

20 жовтня 2011 року Кабінетом Міністрів України було схвалено Концепцію планування, залучення, ефективного використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями, яка є основою для підготовки нової Стратегії залучення міжнародної технічної допомоги і співробітництва з міжнародними фінансовими організаціями

Відповідно до згаданої Концепції ключовими пріоритетами економічного і соціального розвитку України на 2013-2016 роки, реалізація яких потребуватиме залучення міжнародної технічної допомоги і фінансових ресурсів МФО, будуть:

- сприяння створенню умов для економічного та соціального розвитку;
- модернізація транспортної, муніципальної та енергетичної інфраструктури;
- розвиток високотехнологічного виробництва;
- енергозбереження та енергоефективність;
- розвиток агропромислового комплексу та комплексний розвиток сільських територій;
- розвиток внутрішнього ринку;
- підвищення соціальних стандартів;
- посилення ролі регіонів у забезпеченні розвитку економіки та підвищення відповідальності за розв'язання соціальних проблем;
- удосконалення системи державного управління;
- захист прав і свобод громадян, зміцнення законності;
- управління державними кордонами України та підтримка реалізації міграційної політики.

За всі роки співробітництва донорами виділено **понад 8 мільярдів \$**. З 1996 року здійснено державну реєстрацію **2795 проектів** технічної допомоги.

Мінекономрозвитку є координатором роботи з залучення та моніторингу використання міжнародної технічної допомоги та має право офіційного звернення до країн та міжнародних організацій - донорів.

Механізми співпраці з донорами:

- щорічні перегляди портфелів проектів МТД;
- засідання Урядово-донорської групи та тематичних підгруп;
- двосторонні зустрічі щодо програмування та моніторингу МТД;
- проведення переговорів та укладання міжнародних договорів у сфері МТД;
- організаційно-аналітичне забезпечення діяльності Координаційного центру та Національного контактного пункту з реалізації Стратегії ЄС для Дунайського регіону.

На 1 березня 2013 року впроваджується **238 проектів** загальною контрактною вартістю понад **3 млрд. дол. США**. (з них фонд Укриття понад 1, 8 млрд. дол. США). У **2012 році** було розпочато **145** нових проектів. За даними посольств та представництв донорів, за підсумками **2012 року фактично** було виділено **485, 21млн. дол. США**.

Термінологічний словник

Бенефіціар – центральний орган виконавчої влади, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, обласна, Київська, Севастопольська міська держадміністрація, до компетенції якої належить реалізація державної політики у відповідній галузі чи регіоні, де передбачається впровадження проекту (програми), що заінтересована в результатах виконання проекту (програми), але безпосередньо не одержує міжнародну технічну допомогу.

Виконавець – будь-яка особа (резидент або нерезидент), що має письмову угоду з донором або уповноваженою донором особою та забезпечує реалізацію проекту (програми).

Відповідальна особа – фізична особа, яка призначена реципієнтом (бенефіціаром) для організації робіт, пов'язаних з реалізацією проекту (програми), та яка безпосередньо готує звіти для подання Міністерству економіки та з питань європейської інтеграції.

Донор – іноземна держава, уряд та уповноважені урядом іноземної держави органи, іноземний муніципальний орган або міжнародна організація, що надають міжнародну технічну допомогу відповідно до міжнародних договорів України.

Запит – перелік документів, необхідних для подання до Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції для узгодження їх відповідності пріоритетним напрямам визначеним у Державній програмі економічного і соціального розвитку України і програмах розвитку відповідних галузей та сфер діяльності. Запит включає: проектну пропозицію, супровідний лист і лист підтримки. Реципієнт складає проектну пропозицію та супровідний лист із зверненням щодо включення пропозиції до щорічної програми. Лист підтримки складається бенефіціаром та надається разом з іншими документами до відповідної установи.

Міжнародна технічна допомога – ресурси та послуги, що відповідно до міжнародних договорів України надаються донорами на безоплатній та безповоротній основі з метою підтримки України.

Моніторинг проектів (програм) – система спостереження за станом реалізації проекту (програми).

Програма – проекти, об'єднані для досягнення спільної мети. Проект – документ, яким визначаються спільні дії учасників проекту (донорів, виконавців, бенефіціарів, реципієнтів), а також ресурси, необхідні для досягнення цілей надання міжнародної технічної допомоги протягом установлених термінів.

Реципієнт – резидент (фізична або юридична особа), який безпосередньо одержує міжнародну технічну допомогу згідно з проектом (програмою).